

[Landbrugsministeren]

demokratiet og regeringen om, hvem der vil betale flest penge ud. Jeg tror nok, man skal fremholde, hvad der er principperne bag regeringens høsttabsordning, og hvad der er principperne bag socialdemokratiets ændringsforslag. Vores forslag bygger på erfaringen fra de høsttabsordninger, vi har haft, og som har været nogenlunde i retning af det ændringsforslag, som socialdemokratiet nu stiller. Under 1976-77-høsttabsordningerne så vi, at de lån, landmændene fik, ikke kunne holde. Vi har måttet forlænge dem, således at det bliver 10- og 13-årige lån, for erfaringerne viser, at man kan ikke klare en høsttabskatastrofe eller løse et høsttabsproblem på et kort åremål. Det er derfor, vi ikke siger et lån på 13 år, for i praksis går der længere tid, før man får afviklet de tab, man har haft i den periode.

Det næste er, at det også er en erfaring, at i hvert fald to tredjedele af dem, der fik høsttabslån, måtte ind under gældssanering på et senere tidspunkt. Derfor valgte vi denne gang at tage gældssaneringsloven til hjælp som redskab, således at vi kunne få en samlet vurdering af den økonomiske situation i forbindelse med høsttabet. Det synes jeg ikke man skal bebrejde regeringen, men det er måske en oppositions rolle at sige: nej, ikke så meget styring, frihed helt ud! Det kunne såmænd godt være, at jeg, hvis jeg sad i hr. Stavads stol, havde sagt: det her er alt for meget styring, det vil vi ikke have. Og det er for øvrigt det, hr. Stavad siger: vi skal ikke have så mange regnskaber og grundlag for at se, hvad høsttabet egentlig har betydet for disse mennesker, og derfor tager vi det ind under gældssaneringsloven. Men så kan man ikke begynde at tage nogle enkelte ting ud og sige: det er så små beløb. Der må jeg sige til de ærede ordførere: hvis det er små beløb, er det ifølge kriterierne heller ikke noget stort høsttab, ellers bliver der ikke små beløb.

Så er der spørgsmålet om, hvorvidt man kun skal give erstatning for høsttab ved animalsk produktion eller man skal give den for høsttab generelt. Vi finder fra regeringens side, at et høsttab er et høsttab, og vi kan ikke se, at det er odierst at have vegetabilsk produktion. Jeg ved godt, at nogle partier mener, at det er finere at have en animalsk produktion, men et høsttab rammer alle, for grundlaget for en hvilken som helst bedrift er høsten. Derfor bør man ikke favorisere dem,

der har en animalsk produktion, men gøre sådan, som vi har valgt, nemlig sige, at et høsttab er et høsttab, uanset hvilken driftsform man har.

Så kan man selvfølgelig bebrejde os, at vi siger, at de allerede ved 45 pct. gæld kan få andel, hvis det er en katastrofe, det vil sige mere end 40 pct. høsttab. Jeg vil gerne sige, at 45 pct. gæld godt kan betyde en hård økonomisk belastning, hvis man virkelig har fået én over næsen på grund af én dårlig høst. Der står ikke noget i kriterierne om, at proprietærer får og husmænd ikke får. Kriteriet er, om man opfylder 45 pct.s kravet; og om man er proprietær, husmand, gårdejer eller godsejer er komplet ligegyldigt, for jeg går ud fra, at folketinget ikke regerer efter titler; det troede jeg trods alt vi var kommet væk fra.

Men den principielle forskel, der er mellem socialdemokrater og regeringen, er, at vi har draget den erfaring af det socialdemokratiske forslags virkning, at det er rigtigt på nuværende tidspunkt at få landmændene ind under gældssaneringsordningen, således at vi kan få deres økonomi på plads. Det hjælper ikke noget at give dem et høsttabslån, hvis det viser sig, at de under de økonomiske vilkår overhovedet ikke har mulighed for at klare de afdrag, der skal til. Man skal ikke som hr. Bjørn Westh sammenligne sine egne 6-årige serielån med den rentestøtte på de 3-årige, som vi foreslår; man skal tage hele forløbet med. En landmand, der kommer ud for den katastrofe, som hr. Bjørn Westh antydede, får jo også betalt renterne for det lån, der gives i anledning af katastrofen, i de fem år. Det synes jeg er en fornuftig foranstaltning, og man kan i hvert fald ikke sige, det er urimeligt.

Dernæst har jeg et par bemærkninger om nedskæringspolitikken. Til regeringens opretningspolitik hører også, at budgetterne skal ned. Den generelle økonomiske politik, regeringen har ført – det kan socialdemokraterne selvfølgelig ikke rigtig lide, men jeg bliver nødt til at fremhæve kendsgerningerne – har trods alt for landbrugssektoren i den variable rente givet en rentelettelse på ca. 630 mill. kr., siden regeringen trådte til, og det er trods alt noget, man skal tage med i betragtning. At vi så set fra regeringens synspunkt har været meget uheldige i landbrugssektoren med, at vi først blev ramt af mund- og klov-